

1. Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

glabete SMP 5.1

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Lim, tätningsmaterial.

För elastisk limning och montering av olika material som mineraliska material (kakel, tegel, keramik, mineralplattor etc.), trä, glas, metall (aluminium, stål mässing, koppar), plast (t.ex. PVC, polykarbonat etc).

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare/Importör EU:

glabete GmbH
Gentenriedweg 30
73061 Ebersbach
Tyskland

Tel.: +49 (0) 7163 53 61 111, Fax.: +49 (0) 7163 53 61 444
Peter Fichte, p.fichte@glabete.de

Svensk distributör:
M&M Design4Bath HB
Brandstadvägen 662
S-27567 Vollsjö
Sverige

Tel.: +46 (0) 416-3 50 80
Michael Thorell, mt@design4bath.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 akuta ärenden. Begär Giftinformationscentralen. 08-33 12 31 (dagtid icke akuta ärenden).

SDB upprättat av

Ann Martens, Ramböll Sverige AB, Tel. +46(0)10 615 54 47

2. Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produkten är ej klassificerad som hälso- eller miljöfarlig.

2.2 Märkningsuppgifter

Ej märkningspliktig.

2.3 Andra faror

Under härdning frigörs små mängder metanol från produkten. Metanol är mycket giftig och kan ge synskador m.m. vid hög exponering. Produkten får ej hettas upp kraftigt (> 200 °C) eller brännas (mer än i godkänd anläggning). Upphettning, t.ex. vid brand, kan frigöra kortkedjiga isocyanater. Produkten kan innebära en viss allergisk för känsliga individer.
för känsliga individer för känsliga individer.

3. Sammansättning/information om beståndsdelar

EG-Nr	CAS-Nr	Reg-Nr REACH	Komponent-namn	Halt/Konc vkt/vkt	Klassificering	Anm
220-449-8	2768-02-7	Ej angivet av leverantören	Trimetoxivinylsilan	<2,5%	CLP: Flam Liq 3 H226; Acute Tox 4, H332 KIFS: R10 - Xn; R20	
214-685-0	1185-55-3	Ej angivet av leverantören	Metylrimetoxisilan	<2,5%	CLP: Flam Liq 2 H225 KIFS: F; R11	

Förklaring förkortningar:
 CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU-nr (Einecs- eller Elincsnummer) = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances eller European List of Notified Chemical Substances. DSD = Dangerous substance directive 67/548/EEC,
 CLP = CLP-förordningen EG 1272/2008
 Innehåll angivet i antingen; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vikt%, vol%.
 HYG = Produkten har hygieniskt gränsvärde, PBT = Produkten är deklarerad då den är PBT- eller vPvB-ämne.

Produkten innehåller en hybridpolymer kallad STPU. Detta innebär att det är en polymer som reagerats med silanmodifierade isocyanater. Glabete innehåller inte oreagerade fria isocyanater eller silikon.

För förkortningar i klartext för avsnitt 3, se avsnitt 16.

4. Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning

Produkten är en pasta och svår att inandas. Om någon upplever besvär vid inandning av ångor från produkten flytta till frisk luft och låt vila. Sök läkare om besvär kvarstår.

Hudkontakt

Skölj huden med rinnande vatten och tvål. Byt smutsiga, indränkta kläder. Om hudirritation/problem uppstår, sök läkare.

Ögonkontakt

Avlägsna eventuella kontaktlinser. Spola direkt med mycket vatten under flera minuter. Håll samtidigt ögonlock öppet, uppsök läkare vid behov.

Förtäring

Spola ur munnen, drick 1-2 glas vatten. FRAMKALLA EJ KRÄKNING: Kontakta läkare om produkten förtärs. Ta med detta säkerhetsdatablad och förpackningen. Om produkten oavsiktligt kommit ner i lungorna, sök också läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning

Inga fördröjda symtom förväntas vid inandning av produkten.

Hudkontakt

Inga fördröjda symtom förväntas vid hudkontakt med produkten.

Ögonkontakt

Inga fördröjda symtom förväntas vid ögonkontakt.

Förtäring

Inga fördröjda symtom förväntas vid förtäring av mindre mängder av produkten. Produkten avspjälkar små mängder metanol som är giftig. Förtäring i sådan mängd att giftverkan uppstår är dock osannolik.

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Låt vila och övervaka patienten. Ge syrgas vid påverkan på lungorna.

5. Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Spridd vattenstråle, alkoholbeständigt skum, pulver, koldioxid.

Olämpligt släckmedel

Hård vattenstråle. Skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Förbränning av produkten ger upphov till koldioxid och ofullständigt förbrända ingredienser.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Använd självförsörjande andningsapparat. Brand kan frigöra koldioxid, koloxid, kväveoxider, kortkedjiga isocyanater och andra hälsofarliga gaser.

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För skyddsutrustning se punkt 8

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Får inte släppas ut i avloppssystemet/ytvattnet/grundvattnet

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Ta upp mekaniskt. Kassera kontaminerat material som avfall

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även sektion 13 för avfallshantering

7. Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Sörj för god ventilation. Undvik utsläpp till mark och vatten

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Sörj för god ventilation. Lagra frostfritt ej över normal rumstemperatur i originalförpackning. Skydda från direkt solljus. Lagra skilt från livsmedel

8. Begränsning av exponering/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18

Inga övriga uppgifter, se punkt 7

CAS-Nr	Ämnesnamn	NVG 8 tim	TGV 5 min	KTV 15 min	År
67-56-1	Metanol	200 ppm 250 mg/m ³		250 ppm 350 mg/m ³	1990

PNEC och DNEL/DMEL (Ej angivet av leverantören. Data är från ECHAS:s databas över REACHregistreringar)

CAS-Nr	Ämnesnamn	PNEC (typ av miljö)	DNEL/DMEL (exponeringsväg)	Exponerings- scenario Bilaga nr.
2768-02-7	Trimetoxivinylsilan	PNEC aqua (sötvatten) 0,34 mg/L	DNEL/DMEL Långvarig exponering vid inandning (arbetare) systemeffekter. 4,9 mg/m ³	Saknas från leverantören
		PNEC aqua (havsatten) 0,034 mg/L	Långvarig yrkesmässig exponering systemeffekter: DNEL hud 0,69 mg/kg ·kroppsvikt/dag	
		PNEC STP 110 mg/L	För övriga DNEL; Se REACH registrering av Trimetoxivinylsilan	
		För övriga PNEC; Se REACH- registrering		
1185-55-3	Metyltrimetoxi- silan	PNEC aqua (sötvatten) 1,3 mg/L	DNEL/DMEL Långvarig exponering vid inandning (arbetare) systemeffekter. 25,6 mg/m ³	
		PNEC aqua (havsatten) 0,13 mg/L	Långvarig yrkesmässig exponering systemeffekter: DNEL hud 0,38mg/kg ·kroppsvikt/dag	
		PNEC STP 6.9 mg/L	För övriga DNEL; Se REACH registrering av Metyltrimetoxisilan	
		För övriga PNEC; Se REACH- registrering		

Biologiska gränsvärden

Inga

Rekommenderad övervakningsförfarande

Normalt ej nödvändigt

8.2 Begränsning av exponeringen

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Sörj för god ventilation

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning Handskydd

Kemikaliebeständiga skyddshandskar (permeation EN 374).

Lämpliga material vid kortfristig kontakt resp. stänk (permeationstid enligt EN 374 är ej känt):

Naturgummi (NR; ≥ 1 mm skiktjocklek).

Lämpliga material för längre direkt kontakt: (Permeationstid enligt EN 374 är ej känd):

Viton (Fluorgummi) ≥ 1 mm skiktjocklek eller nitrilgummi

Det ska beaktas att en kemikalie-skyddshandskes användningsperiod i praktiken kan vara betydligt kortare än permeationstiden som fastlagts enligt EN 374 på grund av de många faktorerna som påverkar (t.ex. temperatur). Handsken ska bytas när det finns tecken på nötning.

Ögonskydd

Använd skyddsglasögon eller visir

Hudskydd

Normal arbetsklädsel med långa ärmar och ben

Andningsskydd

Normalt ej nödvändigt

Övriga anvisningar

Ät, drick eller rök inte under arbetet. Tvätta händerna före rasterna och efter arbetets slut

Begränsning av miljöexponering

Undvik utsläpp till avlopp, yt- eller grundvatten

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende/Form/Aggregationstillstånd	Pasta
Lukt	Karakteristisk
Färg	Kan variera
pH	Ej relevant
Smältpunkt/Frys punkt	Ej angiven av tillverkaren
Flampunkt	Ej angiven av tillverkaren
Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej brandfarlig produkt
Övre och undre brännbarhetsgräns	Ej relevant
Densitet	1,4 g/cm ³ (20 °C)
Löslighet	Viss vattenlöslighet. Löslighet ej angiven av tillverkaren
Självantändningstemperatur	Ej angiven av tillverkaren
Sönderfalltemperatur	Ej angiven av tillverkaren
Viskositet, dynamisk	Ej angiven av tillverkaren
Kinematisk viskositet	Ej angiven.
Explosiva egenskaper	Produkten har ej explosiva egenskaper
Oxiderande egenskaper	Produkten har ej oxiderande egenskaper
VOC-halt (frigjord VOC, ej test totalhalt)	19,5 mg/kg (testat enligt EN 13628-1 med head-space GC-MS). Viktigaste VOC som avgår är metanol ca 7,5 mg/kg. Totalhalt VOC före härdning < 5 % (främst fri silan)

9.2 Annan information

-

10. Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten härdar som avsett för ett lim, men ger inga farliga reaktioner förutom avgång av små mängder metanol

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil vid normal hanterings- och lagringstemperatur

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga vid avsedd användning

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Starka oxidations- och reduktionsmedel

10.5 Oförenliga material

Produkten ska ej lagras i annan förpackning än originalförpackning. Denna produkt ger dock ej upphov till nedbrytning av de flesta vanliga förpackningsmaterial

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Brand och upphettning kan frigöra koldioxid, koloxid, kväveoxider, kortkedjiga isocyanater och andra hälsofarliga gaser

11. Toxikologisk information

Ämnen

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

a) Akuta och långtidseffekter

Metanol som frigörs vid härdning är giftig vid inandning, hudkontakt och förtäring.

Trimetoxylvynylsilan: Toxicitet akut vid inandning, LC50 4 tim. (råtta) 2773 ppm.

I en studie dog 1 råtta av 6 vid inandning under 4 tim. av 4000 ppm.

Data från REACH-registrering av Trimetoxylvynylsilan

b) Frätande/irriterande på huden

Produkten är troligen ej irriterande på huden.

c) Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Produkten är troligen ej ögonirriterande.

d) Luftvägs-/hudsensibilisering

Allergiska reaktioner kan uppstå. Produkten kan innehålla mycket små mängder allergena ämnen, < 0,1 %. Vid REACH registrering av Metyltrimetoxysilan fanns det avvikande åsikter om klassificering och någon/några registranter klassificerade CAS 1185-55-3 Metyltrimetoxysilan som allergen, vilket det finns stöd för i litteraturen. Det mesta av silanen förbrukas vid härdning och uthärdad produkt innebär ingen allergisk.

e) Mutagenitet i könsceller

Ej känt för produkten

f) Cancerogenitet

Ej känt för produkten.

g) Reproduktionstoxicitet

Ej känt för produkten.

h) Specifik organtoxicitet

Förtäring av produkten kan ge skador från avspjälkning av metanol t.ex. ögonskador och andra organskador.

j) Fara vid aspiration

Den kinematiska viskositeten hos produkten är högre än vad som ger risk för aspiration.

12. Ekologisk information**12.1 Toxicitet**

Ej angivet av leverantören.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ej känt för ämnen i produkten. Polymerer är normalt svårnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej känt för ingredienser i produkten.

12.4 Rörligheten i jord

Ej känt för produkten. Då den innehåller en polymer är den troligen ej särskilt rörlig i naturen.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Uppgifter saknas om produkten innehåller några ämnen med PBT- eller vPvB-egenskaper.

12.6 Andra skadliga effekter

-

13. Avfallshantering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Produkten kan brännas i lämplig anläggning med tillstånd för förbränning av organiskt avfall

Avfallskoder (EWC)

Se Avfallsförordningen SFS 2001:1063. Beror av var avfallet uppstår och om det är uthärdat eller inte, så specifika koder kan ej lämnas. Tänkbara koder är: 08 04 11* Lim- och fogmasseslam som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen. Från konsument: 20 01 27* Färg, tryckfärg, lim och hartser som innehåller farliga ämnen.

Produkten är klassificerad som farligt avfall

Ja (Ej härdad produkt)

Ej helt rengjord förpackning är farligt avfall

Nej

Annan information

Se avsnitt 8 för personlig skyddsutrustning när avfall tas som hand.

14. Transportinformation

Allmänt

Produkten ej reglerad som farligt gods.

14.1 UN-nummer

-

14.2 Officiell transportbenämning/UN Proper Shipping Name

-

14.3 Faroklass för transport

-

14.4 Förpackningsgrupp

-

14.5 Miljöfaror

-

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

-

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

-

15. Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

-

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Uppgift saknas om kemikaliesäkerhetsbedömning är gjord för något ämne i produkten

16. Annan information

Detta SDB är omarbetat på flera punkter då innehåll i produkten ändrats. Det ersätter tidigare utgåvor.

Förkortningar från punkt 2 och 3 i klartext (Från CLP-förordningen EG 1272/2008 och KIFS 2005:7).

CLP:

Flam Liq 2 Brandfarliga vätskor, farokategori 2

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.

Flam Liq 3 Brandfarliga vätskor, farokategori 3

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

Acute Tox 4 Akut inhalationstoxicitet, farokategori 4

H332 Skadligt vid inandning.

KIFS:

F Mycket brandfarligt
Xn Hälsoskadlig
R10 Brandfarligt
R11 Mycket brandfarligt
R20 Farligt vid inandning.

Källor vid utarbetande av SDB:

Fullständigt recept har ej varit tillgängligt. Detta SDB är endast en modifierad översättning av tillverkarens SDB.

- Tyskt SDB från leverantören
- Data från REACH-registrering av Trimetoxysilan och Metyltrimetoxysilan (<http://echa.europa.eu>)

SÄKERHETS DATABLAD

Utfärdat datum: 2011-12-20

Avsnitt 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning	Isopropanol Aerosol (Komponent A)
1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från.	Lösningsmedel för lim. Rengöringsmedel för ytor. Påskyndar härdning och vidhäftning av Komponent B Glabete om isopropanolen sprayas på limytan. För samtliga identifierade användningar enligt ECHA system med användningsdeskriptorer se REACH-registrering för isopropanol. Mest lämpliga identifierade användningar är: SU 22 Professionell användning Rengöringsmedel". PROC 11 Icke-industriell sprayning SU 21 Konsumentanvändning PC 1 Lim, tätningssmedel PC 35 Tvättmedel och rengöringsprodukter (inklusive lösningsmedelsbaserade produkter)
1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad	
Tysk distributör	Ortwein GmbH
Adress	Gentenriedweg 30 73061 Ebersbach Tyskland
Telefonnummer	+49 (0)7163 52 296
Fax	+49 (0)7163 51 512
Kontaktperson	Friederike Ortwein
e-post	f.ortwein@ortwein.de
Svensk distributör	M&M Design4Bath HB
Adress	Brandstadvägen 662 S-275 67 Vollsjö Sverige
Telefonnummer	+46 (0)73-807 33 32
e-post	mt@design4bath.se
Kontaktperson	Michael Thorell
1.4 Telefonnummer för nödsituationer	08-33 12 31 (dagtid) Giftinformationscentralen, 112 övrig tid.
SDB upprättat av	Ann Martens, Ramböll Sverige AB Tel. +46(0)10-615 54 47

Avsnitt 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

2.1.1 Enligt CLP-förordningen EG/1272/2008

Flam. Liquid 2; H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.

Eye Irr. 2, H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

STOT Single Exp. 3; H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

2.1.1 KIFS 2005:7 (DSD/DPD).

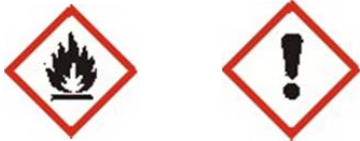
F; R11 - Xi; R36 - R67

2.2 Märkningsuppgifter

Produkten säljs i förpackning som är mindre än 125 ml och då krävs ingen märkning av förpackning. Se kapitel 10 Direktiv 99/45/EG och CLP-förordningen EU 1272/2008 bilaga I, 1.5.2.

Större förpackningar märks enligt nedan.

2.2.1 Enligt CLP1-förordningen

Faropiktogram enligt GHS	
Signalord	Fara
Faroangivelse	H319 Orsakar allvarlig ögonirritation H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
Skyddsangivelse - förebyggande	P210 Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. - Rökning förbjuden. P243 Vidta åtgärder mot statisk elektricitet.
Skyddsangivelse - åtgärder	P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
Skyddsangivelse - förvaring	P403 + P233 Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.
Skyddsangivelse - avfall	-

Innehåller Isopropanol CAS 67-63-00

2.3 Andra faror

Ångor kan spridas längs golvet och antänds av gnistor från statisk elektricitet eller andra antändningsorsaker.

Avsnitt 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

EG-nr	CAS-nr	Reg-nr REACH	Komponentnamn	Halt/Konc. vkt/vkt	Klassificering	Anm.
200-661-7	67-63-0	01-2119457558-25	Propan-2-ol (Isopropanol)	45-55 %	DSD: F; R11 - Xi; R36 -R67 CLP: Flam. Liquid 2; H225 Eye Irrit 2; H319 STOT Single Exp. 3; H336	HYG
			Vatten	30-40 %		

Förklaring förkortningar:

CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU-nr (Einecs- eller Elincsnnummer) = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances eller European List of Notified Chemical Substances. DSD = Dangerous substance directive 67/548/EEC,

CLP = CLP-förordningen EG 1272/2008

Innehåll angivet i antingen; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, mg/m³, ppb, ppm, vikt%, vol%.

HYG = Produkten har hygieniskt gränsvärde, PBT = Produkten är deklarerad då den är PBT- eller vPvB-ämne.

För övriga förkortningar i klartext för avsnitt 2 och 3, se avsnitt 16.

Avsnitt 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen	
Inandning	Flytta den drabbade till frisk luft och låt vila. Medvetslös person läggs i sidoläge och tillse att personen andas och har fria luftvägar. Om kvarstående besvär eller personen är/eller varit medvetslös, sök läkare.
Hudkontakt	Avlägsna förorenade kläder. Tvätta omedelbart med tvål och vatten.
Ögonkontakt	Avlägsna eventuella kontaktlinser. Skölj ögat med rikligt med vatten i 5 minuter. Om kvarstående irritation, sök läkare.
Förtäring	Drick minst 2 glas vatten eller mjölk om personen är vid medvetande. Ge aldrig medvetslös person dryck! Vid risk för att den drabbade blir medvetslös, placera och transportera i sidoläge. FRAMKALLA EJ KRÄKNING. Sök läkare omedelbart.
4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda	
Inandning	Hög exponering kan ge huvudvärk, illamående, trötthet, yrsel och vid höga halter medvetslöshet eller annan påverkan på centrala nervsystemet.
Hudkontakt	Svagt irriterande på huden. Kan vid upprepad användning torka ut huden.
Ögonkontakt	Ger ögonirritation och rodnad.
Förtäring	Samma symptom som vid inandning.
4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs	Om personen har låg syresättning eller svårt att andas - ge personen syrgas vid behov. Kräkningsprovokation ska ej göras då risk föreligger att produkten kommer ner i lungorna.

Avsnitt 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel a. Lämpliga släckmedel b. Olämpligt släckmedel	a. Alkoholresistent skum, pulver, koldioxid eller spridd vattenstråle. b. Hård vattenstråle. Skum med miljöfarliga ämnen, som perfluoroktansulfonat (PFOS) och nonyletoxilat.
5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra	Ångor från utspild produkt kan spridas längs golvet och bidra till brandspridning om dessa antänds av statisk elektricitet eller andra orsaker. Ångor kan bilda explosiva blandningar med luft.
5.3 Råd till	Generella råd:

brandbekämpningspersonal	<p>Undvik inandning av rökgaser. Utrym närmaste området. Larma räddningstjänsten. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Undvik att släcka mer än mindre brand eller omgivningsbrand på egen hand p.g.a. explosionsfaran. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.</p> <p>Råd för räddningstjänsten: Vid större brand, använd självförsörjande andningsutrustning och heltäckande skyddsklädsel.</p>
---------------------------------	---

Avsnitt 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer	För skyddsutrustning se punkt 8.
6.2 Miljöskyddsåtgärder	Undvik utsläpp till vatten och avlopp.
6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering	Sug upp mindre mängder med inert uppsugningsmedel och avlägsna till plats där isopropanolen kan avdunsta eller ta om hand som farligt avfall.
6.3.1 Invallning/tätning	Undvik att suga med dammsugare om utrustningen ej är EX-klassad.
6.3.2 Lämpliga saneringsmetoder	
6.3.3 Olämpliga metoder	
6.4 Hänvisning till andra avsnitt	Se även sektion 13 för avfallshantering.

Avsnitt 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering	<p>Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor, eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Mekanisk ventilation eller punktutsug kan behövas. Använd inte produkten i trånga dåligt ventilerade utrymmen. Kvävningsrisk i lågt liggande utrymmen om ångor från produkten ansamlas.</p> <p>Rök ej vid hantering.</p>
7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet	<p>Lagra i täta förslutna originalbehållare på en väl ventilerad plats. Lagra mellan 5-25 °C. Skydda produkten från värme och direkt solljus. Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Välj elektrisk utrustning och ventilation som är anpassade till hantering och lagring av produkten. Beakta ATEX-direktiven som de införts i svensk lagstiftning. Ångor kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen och antändas av statisk elektricitet eller andra antändningsorsaker.</p>
7.3 Specifik slutanvändning	-

Avsnitt 8: Begränsning av exponering/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2005:17

EU-nr	CAS-nr	Ämnesnamn	NVG	TGV	KTV	År
			8 tim	5 min	15 min	

200-661-7	67-63-0	Isopropanol	150 ppm 350 mg/m ³	-	250 ppm 600 mg/m ³	1989
-----------	---------	-------------	----------------------------------	---	----------------------------------	------

PNEC och DNEL/DMEL

EU-nr	CAS-nr	Ämnesnamn	PNEC (typ av miljö)	DNEL/DMEL (exponeringsväg)	Exponerings-scenario Bilaga nr.
200-661-7	67-63-0	Isopropanol	PNEC anges ej av leverantören. Kan fås via ECHAS:s databas över registreringar. Exponering till miljön förväntas endast i mycket diffus och liten omfattning när produkten används så därför anges ej olika PNEC för denna produkt.	DNEL/DMEL Anges ej av leverantören. Data är från ECHA:s databas på registrering av isopropanol.	Saknas från leverantören
				DNELhud systemeffekter långvarig yrkesmässig exponering: 888 mg/kg·kroppsvikt/ dag	
				DNELinandning system effekter långvarig yrkesmässig exponering: 500 mg/m ³	
				Konsument/ befolkning systemeffekter långvarig exponering: DNELhud: 319 mg/kg·kroppsvikt/ dag DNEL inandning: 89 mg/m ³ Oralt intag DNEL: 28 mg/kg·kroppsvikt/	

				dag	
--	--	--	--	-----	--

Biologiska gränsvärden	Saknas
Rekommenderad övervakningsförfarande	Om undermålig ventilation eller misstanke att hygieniskt gränsvärden överskrids kan mätning av isopropanol i luft göras.

8.2 Begränsning av exponeringen

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder	Se avsnitt 7 för lagring och hantering. Ytterligare kontrollåtgärder troligen ej nödvändiga.
8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning	
Ögonskydd	Då produkten sprayas, använd tätsittande skyddsglasögon.
Hudskydd i) Handskydd (material, tjocklek, genombrottstid) ii) Annat skydd	Använd skyddshandskar minst av nedanstående material och tjocklek. Olika handskmaterial kan nötas olika och ha något olika genomsläplighet. Byt handskar om de visar tecken på nötning. i) Nitrilgummi 0,35 mm \geq 8 h butylgummi 0,5 mm \geq 8 h viton 0,4 mm \geq 8 h ii) Använd arbetskläder med lång armar och ben
Andningsskydd	Om bristfällig ventilation eller vid misstanke att hygieniskt gränsvärde överskrids: Använd halv eller helmask med andningsskydd A.
Begränsning av miljöexponering	Undvik utsläpp till miljön. Se avsnitt 6 för åtgärder vid spill. Exponeringsscenario för exponering till miljö och behövs ej då produkten ej är miljöfarlig.

Avsnitt 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper.

Leverantörens uppgifter om ej annat anges.

Utseende/Form /Aggregationstillstånd	Flytande
Lukt	Alkohol
Lukttröskel	1-1 000 mg/m ³ (källa Prevent)
pH	7
Smältpunkt/Frys punkt	Ej angiven av leverantören
Kokpunkt	86 °C
Flampunkt	20,1 °C
Brandfarlighet (fast form, gas)	Kan bilda brännbar och explosiv blandning med luft
Explosionsgränser	2 - 13 % (ren isopropanol, källa Prevent)
Ångtryck	4,6 kPa (ren isopropanol , Prevent)
Densitet	0,86 g/cm ³ , 20 °C
Vattenlöslighet	Helt blandbar med vatten

9.2 Annan information -

Avsnitt 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet	Ger en exoterm reaktion med starka syror.
10.2 Kemisk stabilitet	Stabil vid normala lagrings- och hanteringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Inga vid normala lagrings- och hanteringsförhållanden. Produkten kan destilleras utan att sönderdelas.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Kan reagera med starka oxidations- och reduktionsmedel. Öppen eld, varma ytor och statisk elektricitet.
10.5 Oförenliga material	Produkten kan lösa eller missfärga vissa lacker och ytbehandlingar.
10. 6 Farliga sönderdelningsprodukter	Inga vid normala lagrings- och hanteringsförhållanden. Vid brand avges koloxid och koldioxid.

Avsnitt 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Data nedan är leverantörens egna utom i något fall då data hämtats från REACH-registrering av isopropanol.

a) Akut toxicitet

Korttidsexponering

Förtäring: propan-2-ol: LD50 råtta 5280 mg/kg

Inandning: propan-2-ol: LC50 honråtta 47,5 mg/l 8 h

Hudkontakt: propan-2-ol: LD50 kanin 12800 mg/kg

b) Frätande/irriterande på huden

Propan-2-ol: kanin. Ej hudirriterande

Uttorkande på huden vid upprepad exponering.

c) Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Ger allvarlig ögonirritation (OECD 405).

d) Luftvägs-/hudsensibilisering

Hudkontakt: Marsvin, Ej allergen (Buehler Test)

Inandning: Ingen känd allergirisk vid inandning.

e) Cancerogenitet

Ingen känd cancerrisk.

f) Mutagenitet

Ingen känd mutagen effekt av isopropanol vid halter under hygieniska gränsvärdet. Ames test negativt. OECD 476 in vitro på äggstockceller från kinesisk hamster, negativ.

g) Reproduktionstoxicitet

Isopropanol antas ej ge reproduktionstoxiska effekter vid halter under hygieniska gränsvärdet.

h) Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Inandning av ångor kan ge koncentrationssvårigheter, huvudvärk, trötthet, illamående och påverkan på centrala nervsystemet.

i) Specifik organtoxicitet – upprepad exponering

Ger samma symptom vid upprepad exponering genom inandning som enstaka exponering. Kan ge leverskador vid upprepad exponering.

Avsnitt 12: Ekologisk information

Data nedan är leverantörens egna.

12.1 Toxicitet

Akut toxicitet

Fisk: propan-2-ol: LC50 Pimephales promelas 9640 mg/l 96 h

Kräftdjur: propan-2-ol: EC50 Daphnia magna 13299 mg/l 48 h

Alger: propan-2-ol: EC50 Desmodesmus subspicatus (grön alg) > 1000 mg/l 72 h

Bakterier: propan-2-ol: EC10 Pseudomonas putida 5175 mg/l 18 h DIN

38412

Inverkan mikroorganismer i avloppsreningsverk

propan-2-ol: EC50 aktiverat slam > 1000 mg/l inhibering av aktiverat slam

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

propan-2-ol: 95 % 21 d; OECD 301 E; Lättnedbrytbar.

propan-2-ol: 99,9 % Coupled Units Test ; OECD 303 A.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Isopropanol bioackumuleras ej

12.4 Rörligheten i jord

Isopropanol är vattenlöslig och har hög rörlighet i ekosystemen.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Isopropanol är ej ett PBT- eller vPvB-ämne

12.6 Andra skadliga effekter

Alla uppgifter om skadliga verkan på ekosystemen bygger på ren isopropanol. Undvik utsläpp till miljön. Släpp ej ut i vatten och avlopp eller låt tränga ner till grundvatten.

Avsnitt 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	Släpp ej ut i avlopp. Bränns i anläggning med tillstånd att omhänderta farligt avfall.
Avfallskoder (EWC)	Se Avfallsförordningen SFS 2011:927. Beror på i vilken bransch avfallet uppstår. Tänkbar är 08 01 11 eller annan lämplig för lösningsmedel. Avfall med en flampunkt >21- ≤55 °C är farligt avfall med egenskap H3-B.
Produkten är klassificerad som farligt avfall	Ja
Avfallskoder (EWC) förpackningen	Ej tömd förpackning hanteras som farligt avfall. 15 01 10 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.
Ej helt rengjord förpackning är farligt avfall	Nej
Annan information	Se avsnitt 8 för personlig skyddsutrustning när avfall ta som hand.

Avsnitt 14: Transport information

14.1 UN-nummer	1219
14.2 Officiell transportbenämning/UN Proper Shipping Name	ISOPROPANOL LÖSNING / ISOPROPANOL SOLUTION
14.3 Faroklass för transport	ADR/RID/AND IMDG IATA Klass 3 ADR/RID/AND Etikett 33, Klassificeringskod F1
14.4 Förpackningsgrupp	ADR/RID/AND IMDG

P:\64mas2\6711\61671146644000\2_A\l\m\Rapportert\SD\B Isopropanol Swe 111220.docx

	IATA II
14.5 Miljöfaror	ADR/RID/ADN Ej miljöfarlig IMDG Ej Vattenförorenande
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	ADR/RID/AND IMDG EmS F-E, S-D Stuvningskategori B
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden	Isopropanol omfattas ej av bilaga II till MARPOL 73/78-konventionen. Se krav i IMDG-koden för IMO-tank eller UN-tank vid bulktransport. Se TSFS 2009:91.

Avsnitt 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Se tillämplig lagstiftning om brandfarliga varor t.ex. SFS 2010:2011 Lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Produkten är brandfarlig vara Klass I enligt: Statens räddningsverks föreskrifter med vissa bestämmelser om brandfarliga vätskor SRVFS 2005:10.

Se även annan tillämplig lagstiftning för brandfarliga varor. Produkten är tillståndspliktig för förvaring över viss lagrad mängd. Se SÄIFS 1995:3 Sprängämnesinspektionens föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning är troligen utförd för isopropanol då produkten är registrerad enligt REACH. Leverantören har dock ej tillgång till denna information.

Avsnitt 16: Annan information

Förkortningar Faroklasser från punkt 2 och 3 enligt CLP:

Flam. Liquid 2 Brandfarlig vätska farokategori 2.

Eye Irrit. 2 Allvarlig ögonskada/ögonirritation, farokategori 2

STOT Single Exp. 3 Specifik organtoxicitet – Enstaka exponering, farokategori 3, narkosverkan

Faroangivelser och Skyddsangivelser från punkt 2 och 3 i klartext (CLP):

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Farobeteckningar från punkt 2 och 3 i klartext (KIFS 2005:7).

Xi = Irriterande

F = Mycket brandfarlig

Risk- och Skyddsfraser från punkt 2 och 3 i klartext (KIFS 2005:7):

R11 Mycket brandfarligt.

R36 Irriterar ögonen.

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Tillverkarens SDB

- ECHA databas registrerade ämnen. www.echa.eu
- Prevent Databas Kemiska ämnen (<http://kemi.prevent.se/>)
- Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, Krister Forsberg

Övrig information:

Säkerhetsdatablad utarbetat enligt REACH-förordningen EG 1907/2006 med hänsyn tagen till ändringsförordning EU 453/2010. Klassificering enligt både KIFS 2005:7 och CLP-förordningen EG 1272/2008 och bygger på uppgift i REACH-registrering av isopropanol (ECHA:s hemsida). Produktbeteckningar på ingående ämnen under punkt 3 följer namn för harmoniserade klassificerade ämnen i bilaga VI till CLP-förordningen, namn enligt REACH-registreringarna IUPAC-namn eller annat vedertaget namn som leverantören anger. Se artikel 18 i CLP-förordningen.